

78-SÂN ĐÁNH TỖ KHEO⁴¹⁷

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà nước Xá-vệ. Bấy giờ, trong nhóm sáu Tỳ-kheo có một vị vì sân nhuế đánh (người) nhóm mười bảy Tỳ-kheo. Người bị đánh lớn giọng kêu:

- Thôi, thôi, đừng đánh tôi!

Lúc ấy Tỳ-kheo ở phòng gần nghe hỏi:

- Chuyện gì mà la to thế?

Tỳ-kheo bị đánh nói:

- Vừa rồi tôi bị Tỳ-kheo kia đánh.

Bấy giờ, có các Tỳ-kheo nghe, trong đó có vị thiếu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách người nhóm sáu Tỳ-kheo: Sao lại sân nhuế đánh đập (người) nhóm mười bảy Tỳ-kheo?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đảnh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Tại sao các ông lại đánh (người) nhóm mười bảy Tỳ-kheo?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo rồi, bảo các Tỳ-kheo.

- Những kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Tỳ-kheo nào, vì nóng giận, không hoan hỷ, đánh Tỳ-kheo, Ba-dật-đề.

B. GIỚI TƯỞNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Đánh: Hoặc dùng tay, đá hay gậy.

Tỳ-kheo dùng tay, đá hay gậy đánh Tỳ-kheo, tất cả đều phạm Ba-dật-đề.⁴¹⁸ Ngoài cây, tay, đá ra, dùng các thứ khác như chìa khóa cửa,

417. Ngũ phần: Ba-dật-đề 71; Tăng kỳ: 58; Thập tụng, Căn bản: 48.

418. Ngũ phần: Nếu không vì sân mà đánh, không phạm Ba-dật-đề.

móc câu, cán phủ phát, cán thủ lư, tất cả đều phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Hoặc có bệnh cần đấm bóp; hoặc ăn bị nghẹn cần vuốt cho xuống; hoặc nói không nghe cần đụng vào người, khiến cho họ nghe; hoặc lúc ngủ mà đụng phải; hoặc khi đi kinh hành tới lui mà đụng nhau; hoặc khi quét đất, đầu cán chổi dài đụng nhầm phải; tất cả đều không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.